

PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
XLIII Liceum Ogólnokształcące
im. Juliana Tuwima w Łodzi

2019 - 2023

Struktura programu

1. Wstęp	3
1.1 Podstawa prawna programu	3
1.2 Misja szkoły	4
1.3 Model absolwenta	4
2. Założenia i cele programu	5
2.1 Skorelowane treści z zestawem programów nauczania	5
2.2 Cele programu	5
3. Model diagnozowania sytuacji wychowawczej	6
3.1 Wstępna diagnoza wychowawcza	6
3.2 Diagnoza specjalistyczna	6
4. Treści programu	6
4.1 Strefa rozwoju fizycznego	7
4.2 Strefa rozwoju psychicznego	9
4.3 Strefa rozwoju społecznego i moralnego	10
5. Treści uzupełniające	15
5.1 Obowiązek informacyjny szkoły wobec rodziców	15
5.2 Inne działania nauczycieli	17
5.3 Proponowana tematyka zajęć warsztatowych	18
5.4 Wykaz instytucji świadczących pomoc uczniom	19
6. Ewaluacja programu	20
Piśmiennictwo	21

1. Wstęp

W swojej pracy wychowawczej nauczyciele wspierają rodziców w realizacji ich zadań wychowawczych. Tworzą w szkole środowisko sprzyjające zarówno wszechstronnemu rozwojowi osobowemu uczniów, jak i rozwojowi społecznemu. Nauczyciele współdziałają na rzecz tworzenia w świadomości uczniów zintegrowanego systemu wiedzy, umiejętności oraz postaw.

Strategia wychowawcza XLIII Liceum Ogólnokształcącego opiera się na założeniu, że tylko tworzenie dobrej i sprzyjającej atmosfery w szkole będzie warunkiem zachodzenia procesów wychowawczych.

Program wychowawczo-profilaktyczny na lata 2019-2023 prezentuje treści w sposób zalecany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz pozostaje w zgodzie z aktualnymi aktami prawa oświatowego. Przyjęto, iż zakładana tematyka będzie omawiana w podziale na sfery rozwojowe człowieka, a wdrażane działania zostaną skorelowane ze szkolnym zestawem programów nauczania. Omawiane łączenie treści szeroko odwołuje się do podstawy programowej kształcenia ogólnego dla IV etapu edukacyjnego. Takie rozwiązanie gwarantuje, iż wszyscy nauczyciele XLIII Liceum Ogólnokształcącego we współpracy z rodzicami uczniów, staną się realizatorami myśli wychowawczej szkoły.

W toku rozważań nad realizacją programu ustalono, iż dla wychowawców klas ważna jest autonomia w kreowaniu procesu wychowawczego. Zgodnie z tym przyjęto, że proponowany program powinien pozwalać wychowawcom i poszczególnym nauczycielom na zachowanie pewnej swobody w kreowaniu środowiska wychowawczego uczniów. Program wychowawczo-profilaktyczny ujmuje działania w kategoriach ogólnej bazy zadań, dzięki której realizatorzy mają możliwość precyzyjnego doboru metod i form pracy do wieku i struktury wartości każdej klasy.

1.1 Podstawa prawna programu

Szkolny Program wychowawczo-profilaktyczny pozostaje w zgodzie z:

- Statutem XLIII Liceum Ogólnokształcącego im. Juliana Tuwima w Łodzi.
- Ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 14 stycznia 2017 r. –Prawo Oświatowe.

- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego oraz ustawą o zmianie ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

- Ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Ustawą z dnia 24 kwietnia 2014 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze standaryzacją niektórych wzorów pism o procedurach administracyjnych.

- Ustawą z dnia 29 lipca 2005r. – Ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Ustawą o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw z dnia 24 kwietnia 2015r.

- Ustawą z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz Ustawą o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015r.

- Rozporządzeniem MENiS z dnia 27.08.2012r. (z póź.zmianami) w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół

- Rozporządzeniem MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

- Priorytetami MEN na rok szkolny 2019/2020 są:

• Profilaktyka uzależnień,

• Wychowanie do wartości,

• Rozwijanie kompetencji cyfrowych, matematycznych, kreatywności oraz przedsiębiorczości,

• Wdrażanie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego.

1.2 Misja szkoły

Misją szkoły jest zapewnienie uczniom możliwości pełnego rozwoju umysłowego, moralnego, emocjonalnego, fizycznego z zgodzie z ich potrzebami i możliwościami psychofizycznymi, w poszanowaniu ich godności, wolności światopoglądowej i wyznaniowej oraz przygotowaniu ich do dalszego kształcenia.

1.3 Model absolwenta

Miarą naszego szkolnego sukcesu wychowawczego i dydaktycznego będą uczniowie którzy po latach jako dorośli ludzie będą mogli stanowczo stwierdzić, że wszechstronnie rozwinęli swoją osobowość dzięki dobremu fundamentowi edukacji, który stworzyła im nasza szkoła.

Chcemy by nasz absolwent:

- Miał uporządkowany system wartości.

- Umiał współpracować w grupie.
- Potrafił korzystać z różnych źródeł wiedzy, rozwijał samoświadomość i samokontrolę.
- Wierzył w swoje możliwości.
- Był wyposażony w rzetelną wiedzę, pozwalającą mu na kontynuowaniu edukacji na wyższym szczeblu.
- Był samodzielny, uczciwy, tolerancyjny. Odpowiedzialny, twórczy i asertywny.
- Przejawiał postawę aprobowaną społecznie.
- Znał swoje słabe i mocne strony, radził sobie ze stresem i lękiem.
- Rozumiał potrzebę pielęgnowania tradycji.
- Dostrzegał problemy i zagrożenia ekologiczne.
- Był wrażliwym na cierpienie innych.
- Doceniał wartości rodziny i swoje w niej miejsce.
- Znał i szanował polskie dziedzictwo kulturowe.
- Był otwarty na europejskie i światowe wartości kultury.
- Umiał podejmować decyzję i radził sobie z wyzwaniami życia codziennego.

2. Założenia i cele programu

2.1 Skorelowanie treści z zestawem programów nauczania

Przyjmując, iż działalność edukacyjna szkoły jest określona poprzez szkolny zestaw programów nauczania i niniejszy program, istotne staje się zachowanie spójności między treściami obu dokumentów. Dołożono starań, aby połączenie tych treści znalazło odzwierciedlenie w realizacji przez szkołę podstawy programowej kształcenia ogólnego, która stanowi inspirację dla nauczycieli zarówno w sferze dydaktycznej, jak i wychowawczej. Efekt pracy nad skorelowaniem tych treści prezentuje macierz, która stanowi załącznik do programu. Wyróżnione w niej zapisy podstawy programowej poszczególnych przedmiotów, akcentują najważniejsze wartości i kierunki rozwoju ucznia, uwzględniając jego rozwojowe możliwości i ograniczenia.

2.2 Cele programu

Programowi wychowawczo – profilaktycznemu naszej szkoły przyświecają następujące główne cele:

- Zapewnienie wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym.
- Kształtowanie postaw społecznych i obywatelskich w duchu poszanowania tradycji narodowych, państwowych i lokalnych.

- Kształtowanie umiejętności samodzielnego i kreatywnego funkcjonowania w społeczeństwie w oparciu o zdobytą w szkole wiedzę i osobiste predyspozycje.
- Uwrażliwianie na potrzeby drugiego człowieka w duchu tolerancji oraz poszanowania jego godności osobistej.
- Kształtowanie odpowiedzialnych postaw względem zdrowia i bezpieczeństwa swojego i innych.
- Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w której zdrowie należy do istotnych wartości.
- Wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną, kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole.

3. Model diagnozowania sytuacji wychowawczej

Diagnoza sytuacji wychowawczej w XLIII Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi może przebiegać w dwóch etapach:

3.1 Wstępna diagnoza wychowawcza

Obejmuje wszystkich uczniów uczęszczających do szkoły. Dokonywany jest przez wychowawców klas we współpracy z pedagogiem i psychologiem szkolnym. Polega na dokonaniu wstępnych ustaleń dotyczących wartości, postaw i stylu funkcjonowania wychowanków w sferze kształtującej się osobowości, środowiska szkolnego i rodzinnego. Pomiar dokonywany jest raz w roku (we wrześniu) za pomocą anonimowej ankiety składającej się z metryki demograficznej, skali wartości i kwestionariusza czynników zagrażających i chroniących prawidłowy rozwój. Wyniki badań podawane są obliczeniom statystycznym i interpretowane. Zebrane dane służą ewaluacji niniejszego programu w roku następnym, ocenie skuteczności działań oraz ewentualnej modyfikacji. Wyniki diagnozy wychowawczej zawarte są w załączniku do programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły i prezentują dane w podziale na jednostki organizacyjne szkoły i klasy.

3.2 Diagnoza specjalistyczna

Obejmuje specjalistyczną diagnozę indywidualną ucznia. Jest wdrażana z uwagi na trudności w nauce, problemy rozwojowe i zdrowotne lud gdy zachodzi potrzeba wdrożenia działań z zakresu profilaktyki selektywnej/wskazującej. Diagnozę współtworzą wychowawcy, psycholog, pedagog, pedagog specjalny. W procesie diagnostycznym mogą uczestniczyć specjaliści zewnątrzni wobec szkoły np. pracownicy PPP, SPPP lub poradni specjalistycznych.

4. Treści programu

Treści programu są prezentowane w sposób modułowy. Nie oznacza to, że realizatorzy odpowiedzialni za ich realizację, muszą je prowadzić w określonym porządku. Przedstawiona systematyka ma jedynie charakter porządkujący. Zadania obejmują kolejno sfery funkcjonowania uczniów:

- rozwój fizyczny,
- psychiczny,
- społeczno-moralny.

Jednocześnie, dłożono starań, aby struktura programu wyczerpująco nawiązywała do edukacyjnej, wychowawczej, profilaktycznej i informacyjnej działalności szkoły. Zatem, koordynatorzy poszczególnych działań mogą wypełniać powierzone obowiązki w sposób odpowiedni do potrzeb wychowanków w przeprowadzonej diagnozie wychowawczej.

4.1. Strefa rozwoju fizycznego.

Obszar: *Kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych*

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Promowanie zdrowia w szkole i poza społecznością szkolną.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • udział młodzieży w różnorodnych formach zajęć relaksacyjnych, sportowych oraz konkursach tematycznych	nauczyciele wychowania fizycznego
<i>Dostarczanie uczniom wiedzy na temat różnych aspektów zdrowia.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wprowadzenie do treści lekcji biologii, chemii i godzin wychowawczych tematyki związanej z zasadami zdrowego żywienia oraz wpływu sposobu odżywiania na zdrowie człowieka.	nauczyciele biologii, chemii, wychowawcy
<i>Promowanie wśród uczniów racjonalnego odżywiania.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wprowadzenie do treści lekcji biologii, wychowania fizycznego i godzin wychowawczych tematyki związanej z higieną osobistą. • zajęcia warsztatowe dotyczące problematyki racjonalnego odżywiania.	wychowawcy, n-le biologii, chemii, pedagog, psycholog, zaproszeni specjaliści, pielęgniarka szkolna

<p><i>Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie chorobom zakaźnym, nowotworowym i psychicznym.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • wprowadzenie do treści godzin wychowawczych zagadnień dotyczących funkcjonowania społecznego, poznawczego i emocjonalnego • zajęcia warsztatowe dotyczące problematyki HIV/AIDS, nowotworów depresji itp. • dostosowanie oddziaływań dydaktyczno-wychowawczych do potrzeb ucznia z problemami zdrowotnymi • kierowanie uczniów wymagających pomocy specjalistycznej do odpowiednich placówek. 	<p>dyrektor szkoły, wychowawcy, n-le, pedagog, psycholog, pielęgniarka/położna, zaproszeni goście</p>
--	--	---

Obszar: Profilaktyka uzależnień (adekwatnie do poziomu profilaktyki uniwersalnej lub

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
<p><i>Tworzenie bezpiecznego, wolnego od uzależnień środowiska szkolnego. Budowanie więzi w szkole i ze środowiskiem lokalnym.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • systematyczne kontrole w miejscach w których uczniowie podejmują zachowania ryzykowne w ramach dyżurów. • reagowanie i zgłaszanie do zespołów wychowawczych wykrywanych w środowisku lokalnym negatywnych, z wychowawczego punktu widzenia, czynników działających na wychowanków lub mogących taki wpływ wywrzeć. 	<p>wychowawcy, n-le, pedagog, psycholog, inni pracownicy szkoły</p>

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
---------	--------------------	----------------------

<p><i>Ukazanie perspektywy zdrowego życia i dróg do satysfakcji osobistych bez zażywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działań służących eliminowaniu z obyczajowości młodzieży nikotyny i alkoholu jako „narkotyków inicjacyjnych” otwierających drogę do innych środków odurzających. • zapoznanie uczniów ze skutkami uzależnień i omówienie sposobów ich zapobiegania. • zajęcia warsztatowe skierowane do uczniów i rodziców dotyczące problematyki uzależnień opracowane na podstawie rekomendowanych programów profilaktycznych. 	<p>wszyscy nauczyciele, pedagog, psycholog, również we współpracy z instytucjami pozarządowymi</p>
<p><i>Rozwijanie strategii alternatyw.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie przez rodziców i nauczycieli właściwej formy spędzania czasu wolnego przez uczniów: - prowadzenie zajęć pozalekcyjnych w szkole i poza nią (np. kluby sportowe), - organizowanie rajdów i wycieczek krajoznawczych, - wyjścia do kin, teatrów, muzeów, - wyjścia do kręgielni i na lodowisko, - rozgrywki sportowe na terenie szkoły, - udział w międzynarodowych zawodach sportowych. 	<p>wszyscy nauczyciele, pedagog, psycholog, również we współpracy z instytucjami pozarządowymi</p>

Obszar: Bezpieczeństwo

<i>Zasady bezpieczeństwa w szkole.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów ze statutem szkoły i obustronne respektowanie jego przepisów. • przestrzeganie i poszanowanie obowiązujących na terenie szkoły regulaminów. • dbanie o wystrój sal lekcyjnych, korytarzy oraz sprzętu i wyposażenia szkoły. 	wychowawcy, n-le
<i>Ograniczenie zjawiska wagarowania uczniów.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wdrożenie i realizacja szkolnego programu poprawy frekwencji. 	wychowawcy, psycholog, pedagog

4.2. Sfera rozwoju psychicznego

Obszar: *Kształtowanie umiejętności interpersonalnych i komunikacyjnych*

<i>Kształtowanie nawyków zachowań asertywnych.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • praca wychowawców i n- li nad pogłębieniem u uczniów umiejętności zachowań asertywnych. • zajęcia warsztatowe doskonalące umiejętności radzenia sobie z presją grupy. 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog
<i>Rozwijanie zjawiska empatii.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie zdolności do odczytywania i nazywania emocji w ramach lekcji wychowawczych oraz zajęć warsztatowych. 	wychowawcy, pedagogzy, zaproszeni specjaliści
<i>Poznanie przyczyn stresu i uświadomienie wpływu stresu na organizm człowieka.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe dotyczące obniżania napięcia emocjonalnego związanego ze stresującymi sytuacjami w szkole i w grupie rówieśniczej. 	wychowawcy, n-le, pedagog, psycholog, zaproszeni specjaliści
<i>Poznanie własnych preferencji zawodowych i edukacyjnych.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe dotyczące rozpoznawania swoich mocnych i słabych stron, a także identyfikacji preferencji zawodowych. 	doradca zawodowy, pedagog, psycholog, zaproszeni specjaliści

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Kształtowanie umiejętności komunikowania się, współdziałania i pracy w zespole klasowym.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dbanie o prawidłowe relacje w grupie rówieśniczej w trakcie zajęć lekcyjnych oraz przerw, • wykorzystywanie w trakcie zajęć dydaktycznych formy pracy grupowej, • organizowanie codziennej pomocy rówieśniczej wobec uczniów niepełnosprawnych. 	wychowawcy, nauczyciele
<i>Uczenie tolerancji i uwrażliwianie na potrzeby innych.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, • wykorzystywanie w codziennej pracy mediacji rówieśniczych, • właściwe reagowanie na zachowania dyskryminacyjne i nielojalne. 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog
<i>Poprawienie umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dążenie wychowawców do integracji zespołu klasowego poprzez angażowanie w życie klasy wszystkich uczniów – przełamywanie barier komunikacyjnych. • zajęcia warsztatowe pogłębiające umiejętności skutecznej komunikacji – aktywne słuchanie, komunikacja niewerbalna, formułowanie krytyki. 	wychowawcy, pedagog, zaproszeni specjaliści

4.3. Sfera rozwoju społecznego i moralnego

Obszar: Kształtowanie tożsamości narodowej i poczucia przynależności do społeczności lokalnej

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Kształtowanie dumy z przynależności do narodu polskiego.</i>	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie postaw patriotycznych i poszanowanie symboli narodowych, uczenie właściwego zachowania w miejscach pamięci narodowej i kultu religijnego, zapoznanie uczniów z dziedzictwem narodowym – wycieczki kulturoznawcze (teatry, muzea, galerie itp.) 	wychowawcy, n-le historii i wos-u
<i>Troska o kształtowanie systemu wartości u wychowanków.</i>	<ul style="list-style-type: none"> zapoznanie z prawami i obowiązkami obywatela RP w oparciu o Konstytucję RP, kultywowanie obchodów świąt narodowych, tj. Święto Niepodległości, Uchwalenie Konstytucji 3 maja. 	wychowawcy, n-le historii, wos-u, języka polskiego
<i>Współdziałanie ze środowiskiem lokalnym.</i>	<ul style="list-style-type: none"> współpraca z instytucjami z najbliższego otoczenia szkoły (biblioteka, Dom Kultury, DPS, Szkoły Podstawowe, RKS, CHKS, parafie itp.) – zajęcia sportowe, wolontariat, organizacja świąt kościelnych, spotkania z pracownikami tych instytucji. 	wychowawcy, n-le przedmiotów humanistycznych
<i>Stymulowanie potrzeb i wyrabianie nawyku korzystania z dóbr i dobrodziejstw kultury.</i>	<ul style="list-style-type: none"> maksymalne wykorzystanie propozycji kulturalnych – lekcje muzealne, spotkania z teatrem, poznawanie zabytków, „Moja mała ojczyzna”, cykl wychowawczy: Łodzianin, Polak, Europejczyk, wykorzystywanie wideoteki szkolnej, tematyczne wyjścia i wycieczki krajoznawcze. 	wychowawcy klas n-le historii, n-le j.polskiego
<i>Rola najbliższego otoczenia w rozwoju kulturalnym uczniów.</i>	<ul style="list-style-type: none"> włączanie zwyczajów i tradycji regionu do programu zajęć dydaktyczno – wychowawczych, tj. andrzejki, wigilia szkolna itp., kształtowanie wrażliwości na piękno języka ojczystego, prowadzenie szkolnego muzeum. 	wychowawcy klas, n-le historii, n-le j.polskiego, n-le geografii, n-le katecheci

Obszar: *Wdrażanie do samorządności i odpowiedzialności*

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Uaktywnianie pracy samorządów klasowych poprzez przydział zadań przez Samorząd Uczniowski.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie okolicznościowych imprez szkolnych, np. andrzejki, mikołajki itp. • organizowanie zespołów pomocy koleżeńskiej, • organizowanie kiermaszu podręczników, • organizowanie dyskotek szkolnych. 	wychowawcy, opiekunowie SU
<i>Kształtowanie pozytywnego stosunku do nauki i pracy</i>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie świadomości prawa do nauki oraz obowiązku uczenia się, • nabywanie umiejętności skutecznego uczenia się, • uczestniczenie w życiu społecznym klasy i szkoły – podejmowanie odpowiedzialności za wspólne decyzje i działania. 	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog
Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Włączanie się w akcje charytatywne.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • udział w ogólnopolskich i regionalnych akcjach charytatywnych tj. WOŚP, akcje Caritas („Tak, pomagam”, „Wigilijne Dzieło Pomocy 	wychowawcy, pedagog

	Dzieciom”, „Serce na Gwiazdkę” itp.)	
Propagowanie działań wolontaryjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • udział w akcji PTD „Czytamy Razem”, • niesienie pomocy podopiecznym DPS, • zajęcia opiekuńcze w przedszkolach i szkołach. 	wychowawcy, pedagog, n-le religii

Obszar: Promowanie postaw proekologicznych

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
Ukazywanie zależności stanu środowiska od działalności człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywanie na lekcjach programów ekologicznych oraz dotyczących zdrowego stylu życia, • udział w rajdach weekendowych organizowanych przez PTTK. 	nauczyciele biologii, organizatorzy rajdów
Włączanie się do działań na rzecz ochrony środowiska.	<ul style="list-style-type: none"> • udział w akcji <i>Sprzątanie Świata</i>, • opieka nad terenami zielonymi wokół szkoły, • uczenie segregowania odpadów – zbiórki materiałów wtórnych. 	nauczyciele

Obszar: Wolontariat

Obszar: Edukacja europejska

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
Przybliżanie kultury sztuki oraz tradycji krajów Unii Europejskiej	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie Dnia Języków – wystawki tematyczne. 	wychowawcy klas, n-le historii, n-le j.polski, n-le geografii, n-le j.obcych
Tworzenie możliwości nauki różnych języków obcych.	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zajęć pozalekcyjnych z języków obcych, • udział w konkursach językowych, 	wychowawcy klas, n-le historii, n-le j.polski, n-le geografii,

	• zapraszanie obcokrajowców na lekcje językowe.	n-le j.obcych
--	---	---------------

Obszar: *Kształtowanie kompetencji cyfrowych*

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Wykorzystanie komputera jako narzędzia pracy i środka komunikacji.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uczenie posługiwania się nowymi technologiami informacji i komunikacji, • wykorzystywanie komputera na różnych przedmiotach nauczania, • przekazywanie różnorodnych informacji uczniom, poprzez dziennik elektroniczny LIBRUS, pocztę email. 	nauczyciele
<i>Bezpieczeństwo i kultura osobista w sieci.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zajęć w formie pogadanki, prelekcje, referatów dotyczących: <ul style="list-style-type: none"> - ochrony własności intelektualnej w sieci, - dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, - krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej, - nawiązywania i utrzymywania opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci. 	n-le informatyki

5. Treści uzupełniające

5.1. Obowiązek informacyjny szkoły wobec rodziców

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Współpraca z rodzicami bieżące informacje o problemach wychowawczych.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Bieżące informowanie rodziców o wynikach postępów dydaktycznych, realizacji obowiązku szkolnego i nauki, a także zachowaniu dziecka w szkole (np. podczas zebrań klasowych, konsultacji indywidualnych, wiadomości w dzienniku elektronicznym). • Przestrzeganie zasad etyki zawodowej w kontaktach z rodzicami i opiekunami. • Informowanie o możliwości ubiegania się o stosowne do potrzeb wsparcie materialne (zgodnie z zasadami jego udzielania). 	wychowawcy, pedagog, psycholog
<i>Współpraca z rodzicami uczniów ukierunkowana na budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Informowanie rodziców o przebiegu działań wychowawczo-profilaktycznych na terenie szkoły podczas zebrań z rodzicami. Uwzględnianie sugestii rodziców uczniów dotyczących programów (np. podczas zebrań Rady Rodziców). • Prelekcje i pogadanki dla rodziców dotyczące problemu uzależnień – gromadzenie i uzupełnienie biblioteczki dla rodziców w materiały o tematyce uzależnień, w tym dane kontaktowe instytucji wspomagających walkę z uzależnieniami. 	wychowawcy, pedagog, psycholog
<i>Pedagogizacja rodziców.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie świadomości nadrzędnej roli rodzica jako „ pierwszego nauczyciela” swojego dziecka, • udostępnianie rodzicom publikacji o charakterze wychowawczym (poprzez listę linków na szkolnej stronie internetowej). • zaproszenie rodziców do uczestnictwa w warsztatach, prelekcjach i wykładach z zakresu 	wychowawcy, pedagog, psycholog

	<p>wychowania, organizowanych przez szkołę w czasie dni zebrań z rodzicami.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekazanie informacji uczniom i ich rodzicom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2015r. o przeciwdziałaniu narkomanii (np. podczas zebrań z rodzicami). 	
--	---	--

<p><i>Informowanie o instytucjach świadczących pomoc w trudnych sytuacjach wychowawczych.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazywanie instytucji (np. poradnie, ośrodki) świadczących niezbędną pomoc w przewyciężaniu problemów wychowawczych i rozwojowych podczas konsultacji indywidualnych z rodzicami, dziennik internetowy, stronę internetową szkoły. • Informowanie uczniów i ich rodziców o obowiązujących procedurach postępowaniu nauczycieli i wychowawców oraz metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia 	<p>wychowawcy, pedagog, psycholog</p>
<p><i>Włączanie rodziców do współdecydowania o kierunkach pracy szkoły.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • systematyczna współpraca z Prezydium Rady Rodziców, • spotkania z trójkami klasowymi, • pomoc rodziców rozwiązywaniu bieżących problemów, • udział rodziców w uroczystościach ogólnoszkolnych. 	<p>dyrektor szkoły wychowawcy</p>

5.2. Inne działania nauczycieli

Zadania	Sposoby realizacji
<i>Strategia doskonalenia wewnętrznego nauczycieli.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie przez Dyrektora Szkoły wspólnie z pedagogami i psychologiem szkoleń dla nauczycieli oraz rodziców w celu pogłębiania ich wiedzy o niedostosowaniu społecznym i uzależnieniach. • umożliwienie nauczycielom udziału w kursach doskonalących kompetencje wychowawcze oraz dotyczących pracy profilaktycznej i wychowawczej z młodzieżą.
<i>Wzmacnianie motywacji uczniów.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Stwarzanie uczniom możliwości prezentowania umiejętności, zainteresowań, hobby na zajęciach wychowawczych i przedmiotowych, zajęciach pozalekcyjnych oraz imprez klasowych i szkolnych. • Praca nauczycieli z uczniem metodą dialogu motywującego. • Zajęcia warsztatowe podnoszące motywację.
<i>Wdrażanie uczniów do samodzielnego zdobywania wiedzy.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • kształcenie umiejętności poszukiwania i wykorzystania informacji z różnych źródeł, • organizowanie różnorodnych konkursów, • koordynowanie przebiegu realizacji projektów edukacyjnych.
<i>Pomoc uczniom mającym trudności w nauce oraz sprawiającym problemy wychowawcze.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • niesienie przez Dyrektora szkoły, wychowawców, pedagogów i psychologa wszechstronnej pomocy uczniom, którzy znajdują się w obszarze negatywnych wpływów otoczenia lub trudnej sytuacji rodzinno – bytowej. • ścisła współpraca wychowawców, rodziców z pedagogami oraz psychologiem, w celu rozwiązywania problemów niedostosowania społecznego uczniów. • umożliwienie uczniom indywidualnych konsultacji z pedagogiem lub psychologiem. • współpraca pedagoga szkolnego ze specjalistycznymi instytucyjnymi zajmującymi się oddziaływaniami profilaktycznymi wśród młodzieży, a także z kuratorami sądowymi. • kierowanie do innych placówek służących fachową pomocą.

	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zajęć wyrównawczych.
--	--

<p><i>Przeciwdziałanie trudnościom szkolnym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i specyficznymi trudnościami w uczeniu się.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja podstawy programowej przy użyciu odpowiednio dobranych metod pracy, środków dydaktycznych oraz materiałów pomocniczych, • organizowanie zajęć dydaktyczno – wychowawczych, korekcyjno – kompensacyjnych, pomoc n-li wspierających w trakcie lekcji, • planowanie pracy w sposób umożliwiający osiągnięcie sukcesu najslabszym uczniom, w tym z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego.
<p><i>Wspieranie rozwoju intelektualnego uczniów wybitnie zdolnych.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawanie indywidualnych możliwości i uzdolnień uczniów, • inspirowanie uczniów zdolnych do aktywności twórczej poprzez organizowanie zajęć indywidualnych i grupowych, zachęcenie do udziału w konkursach, zawodach sportowych, podejmowanie działań na rzecz szkoły i środowiska uczniowskiego.
<p><i>Ocena zachowania ucznia jako ważny element systemu wychowawczego ucznia.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • ewaluacja szczegółowych zasad funkcjonowania ucznia w środowisku szkolnym, • ewaluacja ocenianych postaw i kryteriów oceny zachowań pozytywnych i negatywnych, • ewaluacja regulaminu oceniania.

5.3. Proponowana tematyka zajęć warsztatowych przy współpracy z instytucjami zewnętrznymi.

Propozycje warsztatów psychoedukacyjnych dla klas I, II, III, LO na rok szkolny 2019/2020:

- „ Nie czyn drugiemu, co Tobie nie miłe” – warsztat przedstawiający sposoby radzenia sobie z trudnościami emocjonalnymi.
- „ Kto ten klucz zdobędzie szczęśliwy w życiu będzie” – warsztat zwiększający motywację do nauki połączony z treningiem koncentracji uwagi.
- „ Kto się czubi, ten się lubi” – warsztat budujący umiejętności rozwiązywania konfliktów w grupie.
- **JESTEM DLA CIEBIE WAŻNY**- warsztat budujący świadomość przeżywanych emocji, poznanie sposobów radzenia sobie z trudnymi uczuciami.
- „ Co za mało i za dużo, to niezdrowo”- warsztat dotyczący zaburzeń odżywiania się i promocji zdrowia.
- „ Narkotyki na śmietnik” – warsztat profilaktyczny demaskujący substancje psychoaktywne.
- **PLOTKA W SIECI** – warsztat uwrażliwiający na konieczność bezpiecznego korzystania z Internetu. Zjawisko cyberprzemocy.
- „ Najważniejsze jest niewidoczne dla oczu”- warsztat podnoszący poczucie własnej wartości i wiary we własne możliwości.
- Warsztat jak osiągnąć cel? – budowanie motywacji do nauki ... i nie tylko.
- „ Pomyśl o przyszłości” – planowanie ścieżki edukacyjno – zawodowej.
- Jak radzić sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi?
- Trening twórczego myślenia i twórczego rozwiązywania problemów.
- Pierwotna profilaktyka antytytoniowa.
- Program profilaktyczny uzależnień dla młodzieży „ Tak czy nie – przeciwdziałanie uzależnieniom od alkoholu i substancji psychoaktywnych”.
- Współuzależnienie, gdzie szukać pomocy?
- Warsztaty edukacyjne n.t. „Czego ludzie szukają w narkotykach ?”.

5.4. Wykaz instytucji świadczących pomoc uczniom

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna dla Młodzieży w Łodzi, ul. Wyszyńskiego 86, tel. (42) 688 16 68.
- Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Doradztwa Zawodowego i dla Dzieci z Wadami Rozwojowymi w Łodzi, ul. Wyszyńskiego 86, tel. (42) 688 20 70.
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi – III Wydział Pracy Środowiskowej, ul. Będzińska 5, tel. (42) 684 44 81.
- Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzew – VI Wydział Rodzinny i Nieletnich, ul. Kopcińskiego 56.
- Firma szkoleniowa SET, Łódź, ul. Przyszkolne 15/23, tel. 501 680 552.
- Fundacja Wsparcia Psychospołecznego, Łódź, ul. Zachodnia 97, tel. 794 430 463.
- Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ Poradnia Leczenia Uzależnień w Łodzi, ul. Pomorska 54, tel. (42) 633 15 30.
- Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień „MONAR” w Łodzi, ul. Tuszyńska 106, tel. (42) 646 40 12.
- Centrum Interwencji Kryzysowej w Łodzi, ul. Piotrkowska 102, tel. (42) 633 26 12.
- Centrum Służby Rodzinie w Łodzi, ul. Broniewskiego 1 A, tel. (42) 682 20 22.
- Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej w Łodzi, ul. Przybyszewskiego 11.
- Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Łodzi, ul. Piotrkowska 194.

6. Ewaluacja programu

Na ewaluację programu wychowawczo – profilaktycznego składają się następujące metody badawcze:

Analiza dokumentacji	Badania ankietowe	Obserwacja
<ul style="list-style-type: none"> • plany wychowawcze klas, • sprawozdania 	<ul style="list-style-type: none"> • wyniki wstępnej diagnozy wychowawczej w latach następnych, 	<ul style="list-style-type: none"> • obserwacja szkoły

z działalności dydaktyczno – wychowawczej, • sprawozdania z działalności zespołów zadaniowych nauczycieli, • zapisy w dziennikach elektronicznych	• inne badania i zestawienia pedagoga/psychologa.	
---	---	--

Ewaluacja przeprowadzana jest po zakończeniu każdego roku pracy z programem. Uzyskane podczas niej wnioski posłużą modyfikacji programu do bieżącej sytuacji wychowawczej szkoły.

Piśmiennictwo

Gaś Z. B. (red.), (2005), *Badanie zapotrzebowania na profilaktykę w szkole*, Warszawa MENiS.

Gaś Z. B. (red.), (2016), *Rodzina a profilaktyka zaburzeń w zachowaniu*, Lublin: Innovatio Press.

Kołakowski A. (red.), (2013), *Zaburzenia zachowania u dzieci. Teoria i praktyka*, Sopot: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. 29-44.

Łobocki M., (2007), *W trosce o wychowanie w szkole*, Warszawa: Oficyna

Wydawnicza IMPULS. Ostaszewski K., (2014), *Zachowania ryzykowne młodzieży w perspektywie mechanizmów resilience*. Warszawa: Instytut Psychiatrii i Neurologii.

Poleszak W., (2013), *Nowe media – zagrożenia i szanse dla profilaktyki zachowań dysfunkcyjnych*, [w:] Plichta P., Pyżalski J. (red.), *Wychowanie i kształcenie w erze cyfrowej* (s. 15-40), Łódź: Regionalne Centrum Polityki Społecznej.

Śliwerski B., (2011), *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Kraków: Oficyna Wydawnicza IMPULS.

Zasoby Internetowe: *Ośrodek Rozwoju Edukacji* – <https://www.ore.edu.pl/materiały-do-pobrania/category/300-program-wychowawczy-i-program-profilaktyki-szkoły>